

Yttrande

Datum	Processnummer	Diarienummer
2022-06-28	3.1.2	2084/2022
		Ert diarienummer
		S2022/00436

Regeringskansliet
Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över ” Betänkandet Träffsäkert (SOU 2021:101)”

Boverkets ställningstagande

Boverket avgränsar sitt yttrande till myndighetens ansvarsområden; samhällsplanering, byggande och boende.

Boverket tillstyrker förslaget i ” Betänkandet Träffsäkert (SOU 2021:101)” att månadsuppgifter införs i bostadsbidraget så som det framläggs i volym 1.

Vad gäller ett nytt bostads- och familjestöd (Bofast) tillstyrker Boverket de delar av Bofast som rör bostadskostnadsdelen (volym 2). De delar som tillstyrks är således:

- att den nedre gränsen för bidragsgrundande bostadskostnader (golvet) höjs från 1 400 kronor per månad till 3 800 kronor per månad,
- att de över gränserna för bostadskostnader (taket) höjs så att dessa motsvarar genomsnittlig bostadshyra för hushåll i kommuner >75 000 invånare,
- att bidrag till bostadskostnader höjs från 50 till 60 procent av mellanskillnaden mellan bostadskostnadsgolvet på 3 800 kronor i månaden och hyreskostnadstaken som beror på antal barn, och
- att bidrag till bostadskostnader för barnfamiljer ges för högst 5 barn (i stället för dagens 3 barn).

Boverket lämnar även följande synpunkter

Införande av månadsuppgifter i bostadsbidraget och underhållsstödet

Ursprungligen infördes bostadsbidrag som en del av den sociala bostadspolitiken. Med tiden har bidraget dock alltmer fått karaktären av ett familjepolitiskt stöd som syftar till att upprätthålla konsumtionsmöjligheterna hos hushåll med svag ekonomisk ställning, men det har alltså en bostadspolitisk koppling. Det

familjepolitiska syftet är att omfördela resurser till barnfamiljer med låg ekonomisk standard, medan det bostadspolitiska syftet med bostadsbidragen är att minska trångboddheten.

Bostadsbidraget är idag företrädesvis ett stöd för ensamstående barnfamiljer med låg inkomststandard och som bor i hyresrätt. Enligt nuvarande reglering är bostadsbidraget preliminärt, dvs det är baserat på i förhand uppskattade uppgifter om kommande bidragsgrundande inkomster. Efterföljande år, när inkomstdeklarationen är klar, kontrollerar Försäkringskassan med Skatteverket om uppgifterna stämde. Om det utbetalade bostadsbidraget överstiger det som hushållet är berättigat blir hushållet återbetalningsskyldigt. Det kan i många fall handla om ansevliga belopp som ska återbetalas. Bostadsbidraget har för en del hushåll kommit att bli en skuldfälla som gör att de hamnar hos kronofogden.

Tidigare (före 1997) tog bostadsbidragssystemet hänsyn till när en inkomstförändring inträffar under året. Förändrades hushållets ekonomiska situation under året förändrades även storleken på bostadsbidraget. Boverket har från tid till annan framfört att det är orimligt att återkräva ett bidrag som ett hushåll varit berättigad till när det uppbar det, men som sedan har återkrävts på grund av att hushållet fått högre inkomster senare under året.

I och med att utredningen föreslår att beslut om slutligt bostadsbidrag ska tas löpande varje månad i stället för preliminära beslut som sedan stäms av mot beslut om slutlig skatt, så ligger detta förslag helt i linje med vad Boverket länge efterfrågat.

Ett nytt bostads- och familjestöd (Bofast)

Fram till och med år 1996 räknades de bidragsgrundande bostadskostnaderna årligen upp och anpassades till hyresutvecklingen. Därefter har bostadskostnadsgränserna inte ökat i takt med hyresökningarna.

Boverket har länge framfört åsikten att detta har urholkat bostadsbidraget och därmed minskat dess betydelse som bostadspolitiskt verktyg för att minska trångboddhet. Boverket ser därför positivt på förslaget om att höja hyreskostnadstaken till en nivå som är i paritet med faktiskt rådande hyresläge. Boverket ser även positivt på att Bofast ska leda till ökad träffsäkerhet så att bostadsstandarden för barn i hushåll med mycket låg ekonomisk standard höjs.

Boverket stödjer utredningens ambition att förtydliga bostadsbidragets bostadspolitiska anknytning. I en rapport från Boverket (dnr:1853/2004) påpekades att bostadsbidraget kommit allt längre ifrån att uppfylla det bostadspolitiska syftet, bland annat på grund av att bostadskostnadstaken hade varit oförändrade sedan 1997. Dessa har fortfarande inte ändrats. Utredningen för enligt Boverkets mening ett rimligt resonemang kring varför det är motiverat att höja bostadsbidragets bostadsanknutna del för att på så sätt stimulera hushållen att efterfråga goda och rymliga bostäder.

I detta ärende har generaldirektör Anders Sjelvgren beslutat och signerat beslutet elektroniskt. Föredragande har varit expert Micael Nilsson. I den slutliga handläggningen har också rättschef Yvonne Svensson och enhetschef Amelie Fasth deltagit.

Anders Sjelvgren
generaldirektör

Micael Nilsson
expert

Kopia till:
carina.birgitta.nagling@regeringskansliet.se
lars.arell@regeringskansliet.se